Ч. 172 Середа 3 (15) серпня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Проґрама Подорожи Найяснїйшого Пана до Львова у вересни 1894.

Єго Цїс. і Кор. Апостольске Величество прибуде до Ряшева в пятницю, дня 7 вересня о год. 6 мінут 10 рано (час середно-европейский).

На двірци повитають Найяс. Пана Є. Ексц. Пан Намістник, начальники місцевих властий, духовеньство і начальники громад.

Приїзд до Львова о годинї 10 мінут 35 перед полуднем (час середно-европейский). На двірци будуть дожидати Найяснїйшого Пана: Є. Ексц. ц. і к. командант корпуса, Є. Ексц. Князь Маршалок краєвий на чолї Видїлу краєвого, представителї шляхти, Рад повітових і міст, Віцепрезидент Намістництва члени комітету Вистави. Князь Маршалок краєвий повитає Найяснїйшого Пана короткою промовою. При тріюмфальній брамі повитає відтак Найяснїйшого Пана короткою промовою президент міста, а опісля удасть ся Монарха повозом до резиденциї, супровожений попереду президентом міста.

Достойники двірскі, власти цивільні, корпус офіцирский, духовеньство уставлять ся перед будинком Намістництва і повитають Найяснїйшого Пана при вїздї до палати.

О годинї 1 (час львівский) торжественне принятє в Найв. Дворі. Порядок того принятя буде оголошений.

О годинї 4 по полудни (час львівский) прогулька на Виставу. Президент Вистави Є. Ексц. кн. Адам Сапіга повитає Найяснїйшого Пана промовою в павільонї промисловім, а опісля наступить оглядане Вистави.

О годинї 6 мінут 30 вечером обід двірский.

О годинї 8 вечером похід з смолоскипами і серенада.

О годинї 9 вечером принятє у кн. Адама Сапіги. Осьвітленє міста.

В суботу, дня 8 вересня.

О годинї 9 рано тиха служба божа в р. кат. церкві катедральній, а відтак оглядане:

1. Ц. к. IV ґімназиї державної.
2. Касарень артилериї імени Архікнязя Леопольда Сальватора і бараків артилерийских.
3. Дому інвалїдів і бараків піхоти.
4. Гр. кат. Семінариї духовної.

О годинї 3 по полудни прогулька на Виставу.

О годинї 6 мінут 30 вечером обід двірский.

О годинї 9 вечером принятє в Будинку соймовім.

В недїлю, дня 9 вересня.

О год. 9 рано тиха служба божа в р. кат. церкві архікатедральній, а відтак оглядане:

1. Школи народної ім. Міцкевича.
2. Галицкої Каси ощадности.
3. Торжественне відкритє факультету медичного.

О годинї 3 по полудни оглядане:

1. Будинку ц. к. Намістництва.
2. Стрільницї міскої.
3. Прогулька на гору Франц Йосифа.

О годинї 6 мін. 30 вечером обід двірский.

По обідї двірскім прогулька на Виставу.

В понедїлок, дня 10 вересня.

О годинї 8 рано парада войскова.

О годинї 11 перед полуднем авдієнциї публичні. (Речинець зголошуваня ся до тих авдієнций буде поданий пізнїйше).

О годинї 3 по полудни оглядане будуючої ся уїзджальнї войскової і касарень піхоти на площи Яблоновских, відтак дальше оглядане Вистави.

О год. 6 мінут 30 вечером обід двірский.

О год. 9 вечером принятє у Є. Ексц. ґр. Вільгельма Сїміньского-Левицкого.

Ві второк, дня 11 вересня.

О годинї 6 мін. 20 вечером (час львівский) обід двірский.

О годинї 8 вечером (час середно-европейский) відїзд зі Львова. Духовеньство, власти

3)

Корея, Япан і Хіна.

(Після Ріхтгофена, Курзона, Ґемского, Вартеґа і др.)

I. Корея.

Край і єго положенє, єго назва і природні богатства. — Корейцї, їх звичаї і обичаї. — Женщини в Кореї. — Сеул, столиця Кореї. — Король і єго двір. — Глиняні капелюхи і огненні рапорти. — Відносини Кореї до Хіни і Япану. — Давнїйша і теперішна ворохобня в Кореї та причина війни.

(Дальше).

Нема може більшого видовища на сьвітї — каже Курзон, бувший молодший секретар анґлійского міністерства для справ заграничних — як то, коли корейский король покаже ся публично в своїй столици. В одній хвили спратують все з улиць і посипують їх піском, а вся людність вибігає з хат дивити ся на короля. Товпи вояків розпихають людий і удержують порядок та пильно зважають на то, щоби, борони Боже, не підійшов хто близько короля. Ще не давно тому обтягано міністрови війни через три місяцї єго платню за то, що він занадто близько допустив людий до короля. Наконець по довгім дожиданю отвирають ся брами від королївскої палати і виходить похід так дивний та красий, як рідко: пише войско зі старими довжезними рушницями, хоругви з жовто-червоно-зеленими та синими, шовковими хоругвами; кіннота на маленьких нужденних кониках в шоломах на голові, котрим вже 400 літ, та в кафтанах з цімнятого брокату, котрий вже молї погризли; офіцири на конях в мундурах всїлякої барви; по переду біжать скоробіги та розганяють людий; довбоші бють в бубни як шалені; артилеристи тягнуть за собою одну або дві мітрайлєзи; наконець робить ся страшенний крик і шум: то надходить король. Єго несуть на прекрасних ношах з бальдахіном і червоними заслонами шовковими та кутасами червоно убрані двигарі в подвійних мітрах на голові; за ним несуть на подібних червоних ношах наслїдника престола а по за сим ідуть гурмою урядники, міністри та шляхта у всїляких строях; декотрі з них мають на голові капелюхи, инші знов високі мітри з позолочуваного грубого паперу; одні ідуть пішки, другі їдуть на кониках, котрих веде служба, ще инших несуть на ношах. Цїлий той похід тягне ся цїлими годинами через місто, а коли вже смеркне ся, то стає ще тим дивнїйший, що войско позасьвічує червоні та синї ліхтарні з шовкової материї, котрі несе на своїх піках.

Теперішний король корейский Лї-Гуй єсть 28-им по черзї з родини Ган. Він родив ся 25-го липня 1851 р. і наслїдував по короли Чуль-Чонґ в січни 1864 р. Тоги однакож правив краєм ще реґент Таі-уен-ґун. Королева походить з родини корейскої шляхти Мін і родила ся в 1850 р. а наслїдник престола Лї-Чок родив ся в лютім 1873 р.

Подібно як в Хінї так і в Кореї бунтує ся нарід дуже часто, головно для того, що урядники єго дуже обдирають. Всякий крок правительства до якоїсь зміни уважає ся в Кореї за новий спосіб здираня народу і викликує зараз ворохобню. Щоби устерегти ся ворохобнї, взяли ся були королї давнї того способу, що наказали були всїм мужчинам під карою смерти носити капелюхи з паленої глини. Тим хотїли они недопустити до того, щоби Корейцї сходили ся з собою на улицях і розмавляли, або ставали громадами, бо в такім случаю можна було легко збити капелюх; хто же его збив, того карали смертию. В заміну за ті капелюхи поробили собі Корейцї тепер дуже легонькі з кіньскої шерсти і тоненької тростини бамбусової. З тих часів пішов також звичай, що до нинїшного дня дають королеви що вечера огнями знати, чи в краю спокій; суть то нїби щоденні рапорти огненні міністра справ внутрішних. На горбі, званім Нам-Сау, стоять чотири камінні вежі і на них що дня вечером розкладають огонь; король і єго піддані можуть спокійно спати, коли єго побачать.

цивільні і войскові, а заразом і репрезентациї, зберуть ся на двірци, в цїли торжественного попращаня Найяснїйшого Пана.

Всї означеня часу в повисшій програмі розуміють ся після часу львівского, з виїмкою годин приїзду і від'їзду Найяс. Пана зелїзницею, поданих після часу середно-европейского.

Перегляд полїтичний.

Після N. fr. Presse розпічнуть ся наради над проєктом нового закона о зелїзницях льокальних на ново вже сего тиждня. Як звістно, відбували ся в червню основні конференциї межи делеґатами мінїстерства торговлї і скарбу, на котрих настало порозуміне що-до головних частий закона. Проєкт має бути предложений Радї державній зараз по єї зібраню ся в жовтню с. р.

Буковиньский президент краю ґр. Ґес, котрий — каже „Буковина" — як се видко з дотеперішного єго поступованя, старає ся пильно пізнати наш край особисто, відбув в понеділок тамтого тиждня дальшу подорож інспекцийну до Сторожинця. Ґр. Ґес звидів там уряди державні і міскі, церкви всїх віроісповідань, школи міскі і школу кошикарску, а відтак поробив візити деяким виднїйшим особам і представителям властий.

Перед кількома днями зібрали ся в Новоселици на Буковинї комісиї австрийска і росийска в цїли закінченя праць для остаточного управильненя границї. Австрию репрезентують правительственний радник буковиньского правительства краєвого, бар. Фекете, ґен.-майор Барлеон і старший інспектор скарбовий Герман.

З Петербурга доносять, що росийский мінїстер просьвіти задумує в порозуміню з мінїстерством справ внутрішних замкнути всї жидівскі школи, а на їх місце утворити школи правительственні, в котрих учили би релїґії і єврейскої мови не дотеперішні учителї, але нові установлені мінїстерством просьвіти. Кожда жидівска школа має стояти під строгою контролею урядника, бо після думки правительства в школах жидівских ширить ся дух революцийний.

В декотрих округах в Сербії намножило ся так богато опришків, що аж треба було збільшити там жандармерию і вислати войско. Мінїстер справ внутрішних має усунути кількох префектів повітових.

Новинки.

Львів дня 14 серпня.

— Семинаричні вправи при викладах рускої мови і лїтератури дозволило мінїстерство просьвіти завести з слїдуючим роком шкільним на черновецкім университетї і призначило в тій цїли на премії за семинаричні роботи 100 зр., а на закупно підручної бібліотеки наразї 200 зр. — То само мінїстерство завело нову фонетичну руску ґраматику, видану дром Смаль-Стоцким і дром Ф. Ґартнером, у всїх школах середних на Буковинї.

— Ґр. Людвик Водзїцкий, директор банку для краів коронних, помер нагло в дорозї з Парижа до Остенди в ночи з суботи на недїлю в Дуе. Ґр. Людвик Водзїцкий родив ся 1824 року, від 1865 р. був без перерви послом до галицкого Сойму з більшої посїлости краківского округа, а від 1867 року був послом до Ради державної з перервою в 1873 роцї. В рр. 1869 до 1871 був членом Делеґаций, а 1877 р. іменований членом Палати панів. По уступленю кн. Льва Сапіги був Водзїцкий краєвим маршалком і став тодї тайним радником. Від 1877 року був Водзїцкий директором Лендербанку. В послїдних лїтах навістили єго тяжкі удари, бо в короткім часї стратив трох синів, а сей удар сильно підкопав єго здоровле. Покійник вертав від недужої жінки, і їхав сам на курацию до Остенди, коли в дорозї постигла єго смерть.

— Руска Бесїда в Перемишли перенесла ся з днем 6. серпня с. р. на нове мешкане до каменицї п. Пискора в Ринку ч. 67. при камінних сходах. Льокаль Бесїди находить ся на 1-ім поверсї і складає ся з чотирох просторих, красних комнат, а дві з них виходять фронтом на Ринок. Разом з Бесїдою перенесли ся туди також і всї рускі товариства перемискі, як: „Віра", „Боян" філія „Просьвіти" і др. В грудни сего року припадає як-раз двайцять і пять лїт заложеня Рускої Бесїди в Перемишли. Головним ініциятором до заснованя Бесїди в Перемишли був молодий тогди авскультант а нинї радник судовий п. Лев Шехович.

— Видїл товариства „Родина" в Коломиї подає сим до відомости Вп. Членів, що з днем 12 серпня с. р. льокаль „Родини" перенесено до ратуша (побіч салї, II. поверх.) — Від Видїлу „Родини": *Кульчицкий.*

— Признанє. Дня 18 липня 1894 згоріла школа в Болдурах бродского повіта, убезпечена в Товаристві асекурацийнім „Днїстер" на квоту 1100 зр. Лїквідацию перепроваджено скоро і совістно і до десяти днїв виплачено 1060 зр. за понесену страту, за що повне признанє складаємо Дирекциї товариства „Днїстер": *Юліян Мандичевский, Василь Іськів,* члени місцевої Ради шкільної.

— Роботи коло водопроводів в Чернівцях вже розпочали ся минувшого тиждня закладанем рур в деяких улицях. Сего тиждня мають зачати ся також роботи каналїзацийні.

— Холєра на Буковинї ширить ся чим раз більше. Найбільше діткнений сею пошестею є повіт кіцманецкий, куда занесено холеру з Галичини з повіту залїщицкого; в послїдних днях проявила ся однак єї слабість досить сильно також в повітї вижницкім, а особливо в Вашківцях, де умирає денно по кілька людий. В самих Чернівцях сконстатовано рівно-ж два случаї смерти на холеру, і тому заходить узасаднена обава, що пошесть розширить ся звідси по цїлім краю. До тепер сконстатовано в слїдуючих дальших громадах буковиньских холеру, а то в повітї кіцманецкім: в Дорошівцях, Неполоківцях, Лужанах, Пядиківцях, а в повітї вижницкім в Вашківцях, в Ростоках і Вижници. — Задля сильнїйшого ширеня ся холєри в повітї кіцманецкім не покликано з того повіту нїкого до вправ войскових.

— Страшна пригода на польованю. Дня 8 с. м. вийшов був ученик 8-ої кляси радовецкої ґімназиї на Буковинї, Антін Маркович з двома своїми приятелями на польоване. В лїсі розста-

---

Однакож як ті глиняні капелюхи не помогли нічого против ворохобнї, так і огненні рапорти не завсїгди правду говорили. Причиною майже кождої ворохобнї в Кореї були здирства урядників і охота Японців верховодити в Кореї. Знатоки відносин Хіни до Кореї кажуть, що Хіна не мішала ся нїколи до внутрішних справ корейских, анї навіть хоч би лиш про око не жадала для себе права верховодства в сій державі. Крім виміни подарунків межи обома монархами, не було нїяких більше відносин межи Хіною а Кореєю. Навіть коли в 1866 р. поубивано в Кореї католицких місіонарів, а держави европейскі віднесли ся в сій справі до хіньского правительства, відповіло оно, що Корея єсть зовсїм независимою державою і правивельство хіньске не може мішати ся до єї внутрішних справ. За то поборювала Хіна всїма силами японьский вплив в Кореї. А що Японцї вже від кількох сот лїт хотїли запанувати в Кореї, то Корейцї шукали завсїгди помочи в Хінї і уважали єї своїм найбільшим і найщирійшим приятелем. Ще з початком вісїмдесятих років, коли то Корея заключила угоду торговельну з Японом, утворила ся була в краю хіньска партия, котра виступила була явно против короля Лї-Гуй, що лише що недавно вступив був на престол, і викликала ворохобню. На чолї сеї ворохобнї стояв таки рідний батько короля і реґент Таі-уен-ґун та учений Пег-то-квен. Король приказав половити ворохобників і замкнути їх до вязницї. Але що під ту пору була як-раз велика посуха, а богів прошено о дощ і приношено їм жертви, то і не вільно було проливати крови. Тогди учений Пег-то-квен написав до короля письмо з вязницї, в котрім між иншим каже: „Теперішні урядники фальшиві і невірні. Маємо неодного ворога, але найбільший то наші власні мінїстри і Японцї. Хіна єсть нашим приятелем і з нею мусимо держати". Ворохобня розширила ся тимчасом по цїлім краю, а то дало причину Хинцям, що они прийшли королеви в поміч, поубивали множество ворохобників, а проводирів забрали в неволю і повезли до Хіни. Коли опісля корейский король просив хіньске правительство, щоби оно прислало єму якого внєшного урядника, котрий би був помічний при веденю справ заграничних, прислала їм Хіна якогось Німця, Мелендорфа, що був у хіньскій службі, а той опісля став намавляти Росию, щоби она забрала Корею. Се діяло ся в 1884 р. Японцї, провідавши то, викликали в Кореї ворохобню. Меленьдорф мусїв уступити, а Японцї заключили тогди в 1885 р. тайну угоду з Хіною, котра аж тепер стала звістна. Головна в нїй точка звучить:

„Япан і Хіна згодили ся взаїмно завізвати короля Кореї, щоби він утворив собі збройну силу і то таку, щоби на будуче край сам міг допильнувати у себе публичної безпечности. Єго треба також завізвати, щоби він приняв в свою службу кількох чужих офицірів, котрі би виобразували ту збройну силу. Обі держави зобовязують ся взаїмно не висилати на будуче нїякого официра до Кореї, котрий би мав занятп ся виобразуванем тої военної сили".

Хінцї не держали ся сеї угоди і очивидно хотїли поволи загорнути Корею. Ще в маю сего року вибухнула в Кореї знову ворохобня, котру викликав тайний союз „Тоґакуто", на чолї котрого станув якийсь Кім-о-кіум. Ворохобня мала полїтично-релїґійний характер. Ворохобники поставили були собі за цїль прогнати всїх чужинцїв, значить ся, головно Японцїв та вести давну віру в цїлій єї чистотї. Они знайшли підпору в народї, котрий був дуже обурений на урядників, що єго здирали. Всюди на провінциї убивано урядників. Король дістав тимчасом в свої руки Кім-о-кіума і казав єму стяти голову, а відтак мали єї обвозити по цїлім краю і показувати на пострах. Тимчасом украв хтось ту голову, підчас коли варта коло неї заснула. Ворохобники заняли столицю і прогнали з неї короля Лї-Гуй. Тогди вислали Хінцї до Кореї своє войско в силї 2.500 людий. Японцї спротивились тому, бо то було против угоди з 1885 р., і післали зараз своє войско до Кореї; 9.000 японьского войска вступило в Чемульпо до Кореї, заняли Сеул та взяли короля в неволю. Се дало перший початок до непорозуміня межи Японом а Хіною, а коли опісля посередництво Росиї і Анґлїї не довело до нїчого, прийшло таки до явної війни. Дальші події вже звістні.

2. Япан.

Японьскі острови. — Японцї, їх походжене, характер, звичаї і обичаї. — Гаракірі. — Релїґія в Япанї. — Японьскі женщини і виховане дїтий. — Аіно або волохаті люди. — Токіо і послїдне землетрясенє. Йокагама і Нікко. — Мікадо. — Минувшість і теперішність Япану. — Японьска штука.

Японьский цїсар біднїйший як корейский король, бо він єсть паном лиш 3.850 островів, а корейский король називає себе паном 10.000 островів. Та хвальба корейского короля виглядає однакож так, як того, котрий каже, що має десять тисячів крейцарів, значить ся, тисячу риньских, підчас коли другий має три рази тілько. Японьска держава, що складає ся із самих островів, далеко на всходї Азиї єсть на

…ли ся они так, що Маркович стояв по середині. Нараз вибігає з лїса медвідь. Маркович стрілив два рази але хибив. Медвідь біжить просто на хлопця, а той зі страху сховав ся за дерево прикучнув. Нараз роздав ся вистріл. Маркович скрикнув і упав лицем до землї. Приятель его, що стояв по лївім боці, видїв, що щось рушає ся під деревом, думав, що то медвідь, стрілив і поцїлив Марковича в плечі так, що куля аж другим боком вилетїла. Нещасливого принесено ще живого домів, але лїкарі сказали, що він не буде жити.

— **Інститут Пастера у Віднн.** Wiener Ztg. доносить про отворене заведеня охоронного щїпленя після методи Пастера у Відни. Сей інститут містить ся в шпитали Рудольфа. Оглядане покусаних буде відбувати ся що день від 10 до 11-ої години перед полуднем. Недужі, котрих лїчене покаже ся конечним на місци, найдуть в згаданім інститутї поміщене і опіку.

— **Про троєнє хлопця бляхарского** в Тернополи сірковою кислотою була в нашій часописи кілька днів тому назад згадка і там було сказано, що то якийсь тернопільский купець підставив умисно ту небезпечну отрую, щоби зловити злодїя, котрий викрадав єму сок малиновий. Вість ся показала ся неправдивою, бо тепер доносять, що той хлопець перед смертию признав ся, що сам отроїв ся укравши отрую в фабрнцї содової води п. Гартмана.

Господарство промисл і торговля

— **Урожаї у всхідній Галичині** представляють ся на основі послїдних реляций як слїдує: В Белскім ріпаки зібрані і кажуть, що всюди хороші. Пшеницю хвалять, жито вже під серпом; ярі засїви представляють ся дуже гарно, стручкові ледве середно, бураки не удали ся цїлком, матина на бараболях зачинає чорнїти. — В каменецкім, брідскім і золочівскім повітах ріпаки зібрані і нігде нема жалоб на лихий збір. Пшеницї середні, однако місцями появила ся ржа, котра єсть також на ячменях. Жита також середні, жнива в повнім ходї, колос місцями щербатий. Вівси всюди хороші; менше вдоволяючо представляють ся стручкові плоди. Бараболї утерпіли в наслїдок слоти і зачинають псуватись. Трави зачали в многих місцевостях косити аж в половині липня, висше положені віщують добрі збори. Полудневo-всхідне Поділе жалує ся на ржу в пшеници, особливо в банатцї; ржа находить ся не лише на стеблї, але й на колосю коло кождого зерна, похожа на спорошковану паприку. Ріпак, дуже рідко управляний находить ся вже в стодолї і віщує хороший намолот. Жита віщують обильні збори, також ярі збіжа. Із стручкових ростин має найлучший вид горох, за те гречки і проса пропали так, що навіть не верне ся посїв. Конюшини і сїножати дали добрий покіс, котрий успіли зібрати досить добре, а місцями навіть дуже добре. О огородовинах нема некористних вістий. — Полудневе Поділе зібрало ріпаки всюди хороші і намолотні. О прочих родах збіжа говорять взагалї, що збори будуть обильні на солому і зерно, єсли лише елементарні нещастя не змінять тої потїшаючої надії. Подібно як в північній части, так і тут являє ся ржа на пшеници і також лише на банатцї, хоч не так інтензивно. Жниво жита єсть вже в повнім ходї. Кукуруза місцями середна, а знов місцями лише мірна. — З Покутя доносять також о появленю ржи на пшеници. Збори жита і ячмена, що зачали ся вже від тижня, представляють ся відрадно. Кукуруза в наслїдок довгої непогоди жовтовата і сильно заросла. З окопових плодів ранні роди бураків зачинають місцями гнити. Цукрові бураки дуже буйні, однако лише в листя. Инші роди держать ся середно. — Часть, положена на захід від Львова, а сягаюча по Сян характеризує свої плоди землї також пересїчно яко добрі. Жалоб на ріпак не чути, єго зібрано всюди добре і з оправданою надією на обильний результат. На пшеници і знов лише на банатцї, появила ся місцями ржа. Жито віщує середні збори на зерно, бо єсть богато щербатих колосів. Ярі і стручкові засїви держать ся всюди добре. Бараболї, особливо на низинах, утерпіли в наслїдок слоти і зачинають жовтїти. Хміль мав до недавна відраний вид, однако в послїдних днях упала на листе мшиця і медунка.

Львів 13 серпня: пшениця 6·— до 6·50 жито 4·50 до 5·—; ячмінь броварний 4·75 до 5·25; ячмінь пашний 4·— до 4·50; овес 5.25 до 5·50; ріпак 8·50 до 9·—; горох 6·— до 8·—; вика —·— до —·—; насїнє льнянне —·— до —·—; сїмя —·— до ——; біб —·— до —·—; бобик —·— до — —; гречка 6·75 до 7·25; конюшина червона 45·— до 48·—; біла 55·— до 65·—; шведска —·— до —·—; кмен —·— до —·—; аниж —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хміль 50·— до 60·—; спіритус —·— до —·—

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 14 серпня. Угорскі каси державні виказують за другий квартал 1894 р. в доходах 106,110.035 зр., в розходах 96,144.738 зр.; білянс єсть о 1,447.152 зр. користнїйший як в другім кварталї 1893 р.

Рим 14 серпня. Аґентия Стефанього доносить, що декретом з вчерашного дня знесено стан облоги на Сицилії.

Софія 14 серпня. Єсть вже річ певна, що виготовлено декрет, котрим має бути розвязане собранние а нові вибори будуть розписані на день 11 (23) вересня.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·21	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2 48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зі звалняють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно - европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

…дїлі значно більша, як Корея, бо має 386.852 квадратових кільометрів простору і майже 41 мілїонів людий (після конскрипциї з 1892 р. докладно 40,718.677 душ). Японьска держава складає ся із слїдуючих більших островів: Тондо або Ніпон (від сего острова пішла і назва цїлої держави, котра в японьскій мові називає ся Ніпон або Даї Ніпон, що значить „великий Ніпон“; Європейцї перекрутили сю назву на „Япан“), Єссо або Гоккаідо, Шікоку і Кіу-Шіу; відтак дрібнїйші отрови: Курилї (межи Камчаткою а островом Єссо), Ріу-Кіу (звані також Лїу-Кіу або Лю-Чу), острови Окі-Шіма, Тсу-Шіма (посеред корейского проливу на дорозі з Японьского моря до Хіньского), Гото-Шіма і наконець множество помених островів. Чотири більші острови: Єссо, Ніпон, Шікоку і Кіу-Шіу ідуть один за другим почавши від півночи від росийского острова Сахалїну і всї суть вкриті дуже високими горами, котрі на середнім острові, на Ніпонї, доходять до найвисшої висоти і мають тут кілька ще й тепер вибухаючих вульканів. Від сих то вульканів буває на японьских островах, особливо же на Ніпонї, дуже часто землетрясене, котрого жертвою і сего року в червню стала японьска столиця, місто Токіо. Недалеко від сего міста єсть найбільший на японьских островах вулькан, Фуджіяма, званий по японьски Фусі-но-яма, високий на 3.745 метрів. На більших островах єсть також богато рік, але вода в них дуже рвуча і не завсїгди однаково глубока, через що они не сплавні; лиш одна ріка єсть сплавна, а то ріка Йодо, що сполучає найбільше на японьских островах озеро Біва з морем. Озеро се, положене в однїй із найкрасших околиць на острові, недалеко від міста Кіото, що сполучене зелїзницею з містом Отсу, положеним над самим озером, стало перед кількома роками звістне з того, що тут якийсь фанатичний Японець хотів убити росийского наслїдника престола, коли він оглядав сї сторони, та ранив єго навіть шаблею в голову.

Підсоне на островах не всюди однакове. На острові Єссо і в північнім Ніпонї бувають острі зими і падає обильний сніг а лїтом від серпня до жовтня бувають страшенні бурі і циклёни. Цїкаво і то, що лїтом буває у всхідній части острова Ніпон холоднїйше, як в західній, а в зимі знов буває на західнім побережу далеко теплїйше, як на всхіднім. Дощі бувають на островах дуже часті і обильні, від чого, як і від близькости моря край єсть вохкий.

Богатство островів єсть дуже велике. На горах розлогі лїси доставляють всякого дерева, бо крім таких дерев, що ростуть лиш в теплїйших краях, суть тут також наші буки, дуби і явори, сосни і модрина. Тут росте також паперова морва, з котрої лика роблять японьский папір, дерево камфорове, рід саклака, з котрого виробляють найлїпший на весь сьвіт японьский лякер і т. д., а великі полонини і сїножата на долах дають богато паші для худоби. З овочевих дерев найважнїйші: какі (рід дактилї), курі (їдомі каштани) і помаранчі, звані мандаринками. Удають ся також і наші дерева овочеві, але овочі їх не такі смачні як у нас; малин, парічок та верпин зовсїм тут нема. Звірята домашні такі тут, як і наші; з диких суть медведї, вовки і лиси, малпи, і величезна саламандра, якої нїгде инде не видати. Із землї добувають тут дуже добру мідь, золото і срібло; зелїза єсть мало і єго треба спроваджувати. Крім того суть тут копальні вугля, нафти, соли і сїрки.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Крахоевецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.